

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.274/2013/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapest, 2013. szeptember 12. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A csempészet büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. május 30. napján kelt 25.B.186/2013/12. számú végzését **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A **Fővárosi Bíróság** a 2011. december 19. napján kihirdetett **24.B.1588/2009/84.** számú ítéletével a vádlottat az ellene folytatólagosan elkövetett csempészet büntette [1978. évi IV. tv. 312. § (1) és (4) bekezdés a.) pontja] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.37/2010. számon bevételezett bűnjelekről, a Budai Központi Kerületi Bíróság 15.Bny.1223/2006/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt feloldásáról és megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A **Fővárosi Ítéltábla** a 2012. december 11. napján kelt **2.Bf.151/2012/9.** számú végzéssel a Fővárosi Bíróság 24.B.1588/2009/84. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította a tényállás felderítetlensége és indokolási kötelezettség elmulasztása miatt. A másodfokú bíróság előírta, hogy a megismételt eljárásban elsődlegesen tisztázni kell a vád kereteit, meg kell keresni az ügyességet a vádirat hiányosságainak pótlására és fel kell hívni, hogy az egyes tényeket alátámasztó bizonyítékait pontosan jelölje meg, illetve részletes iránymutatást adott a lefolytatandó szükséges további bizonyítást illetően.

A megismételt eljárásban a **Fővárosi Törvényszék** a 2013. április 19. napján kelt **25.B.186/2013/7.** számú átirattal megkereste az ügyészt a vádirat hiányosságainak pótlására három pontban megjelölve a tényállás hiányosságait, illetve felhívta az ügyészt, hogy jelölje meg a vádban írt ügyletek pontos bizonyítékait, annak egyes tényei ugyanis nem kerültek kigyűjtött, rendszerezett bizonyítékokkal alátámasztásra, pontosan megjelölésre.

Majd a **Fővárosi Törvényszék** a 2013. május 30. napján kelt **25.B.186/2013/12.** számú végzésében a vádlottal szemben a vámbevételt különösen nagy mértékben csökkentő, folytatólagosan elkövetett csempészet büntette [1978. évi IV. tv. 312. § (1) és (4) bekezdés a.) pont] miatt indult büntető eljárást a Be. 267. § (1) bekezdés k.) pontja alapján megszüntette. Rendelkezett a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.37/2010. számon bevételezett bűnjelekről és a bűnügyi költségről, valamint feloldotta a Budai Központi Kerületi Bíróság 15.Bny.1223/2006/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt.

A határozat indokolásában kifejtette, hogy az ügyészség a vádiratban írt tényállást a törvényszék által felhívott részekben pontosította, illetve helyesbítette, ugyanakkor nem tett eleget a bizonyítékok pontos megjelölésére, a vád tényeinek kigyűjtött, rendszerezett bizonyítékokkal alátámasztásra vonatkozó felhívásának. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádiratnak nem csak a bizonyítási eszközök pusztá megjelölését, mechanikus felsorolását kell tartalmaznia, hanem azt is, hogy azok pontosan mely tény vagy tények bizonyítására szolgálnak.

A végzés ellen a **Fővárosi Főügyészség Bf.14258/2006/70.** számon jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a büntető eljárás folytatása és a vádlott bűnösségének megállapítása, vele szemben büntetés kiszabása érdekében. Álláspontja szerint a vád tárgyát egyetlen cselekmény képezi, melyet egyetlen személy, a vádlott követett el. A vádiratban megjelölt bizonyítékok nem egyenként, hanem összességében bizonyítják a vád tárgyát képező cselekmény elkövetését és a vádlott bűnösségét. A vád mind tartalmát, mind kellékeit tekintve törvényes, ezért a büntető eljárás megszüntetésének nem volt eljárásjogi alapja.

A **Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.614/2013/1.** számú - a nyilvános ülésen változatlan tartalommal fenntartott - átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság a 2.Bf.151/2012. számú eljárásban a felterjesztett bűnügyi és bírósági iratok alapján tételesen rögzíteni tudta a büntetőügy érdemi bizonyítékait és azt, hogy az előterjesztett vádiratra tekintettel azok miként relevánsak. A fellebbviteli tanács a vádiratban megjelölt és felhívott bizonyítékokat beazonosította és olyanként írta le, amelyek a vád által előterjesztettek megállapítására vagy megcáfolására a bizonyítás felvételét követően alkalmasak. A vád törvényes és nem szenved kellékhiányban sem, ezért indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság végzését helyezze hatályon kívül és utasítja a törvényszéket az eljárás továbbfolytatására.

A **vádlott védője** az ügyészi fellebbezés elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint jelen ügyben minden eszköz adott volt a vádhatóság számára, hogy az eljárás során beszerezze a számára szükséges bizonyítékokat. A vádirat alapvető tartalmi kelléke azon bizonyítékok felsorolása, amelyekkel a vádat alá kívánja támasztani a vádhatóság. Hasonlóan nélkülözhetetlen eleme a vádiratnak, hogy meg tudjon fogalmazni olyan vádirati tényállást, amelyről a bíróságnak döntenie kell, azonban a vádhatóság egyszer sem tudott ilyen tényállást benyújtani.

Hivatkozott arra, hogy a bíróság tényállás tisztázási kötelezettsége elsődlegesen nem a nyomozás során elmulasztott adatok beszerzését jelenti. A hatályon kívül

helyező határozatban a másodfokú bíróság olyan elvégzendő bizonyítási cselekmények sorát írta le, amelyek végrehajtásának a vádirat benyújtása előtt lett volna helye. A hatályon kívül helyező végzés tartalmazza a vádirat hiányosságait, pontatlanságait és tartalmi ellentmondásait, melyek önmagukban alkalmasak annak megállapítására, hogy a vád annak benyújtásakor nem volt törvényes.

Tekintettel arra, hogy az ügyészség nem tudott törvényes vádat előterjeszteni, az elsőfokú bíróság helytállóan döntött az eljárás megszüntetéséről.

A vádlott írásbeli észrevételében és a nyilvános ülésen az eljárást megszüntető végzés helybenhagyását indítványozta.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos. Az eljárás megszüntetése helytálló, de a másodfokú bíróság annak jogcíme tekintetében a törvényszék álláspontját nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően járt el, amikor az eljárás előkészítő szakában ellenőrizte, hogy az eljárás folytatásának van-e akadálya. Ennek során a vád törvényességének vizsgálata megelőzi a vád törvényi kellékei meglétének vizsgálatát.

Ha a vád törvényes, azonban a vádirat a Be. 217. § (3) bekezdésének szerinti valamely (az adott ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró) kelléket nem tartalmazza, akkor a bíróságnak először a Be. 268. § (1) bekezdése értelmében hivatalból intézkednie kell. Ha az ügyész a bíróság megkeresésében foglaltaknak nem tesz eleget, a bíróságnak az eljárást meg kell szüntetnie a Be. 267. § (1) bekezdés k.) pont alapján.

Ha azonban a vád nem törvényes, a bíróságnak nincs lehetősége a hiányosságok (felhívásra, vagy hivatalból történő) pótlására, hanem az eljárást meg kell szüntetnie a Be. 267. § (1) bekezdés j.) pont alapján (1/2007. BK. vélemény A/II/3. pontja).

A Be. 2. § (2) bekezdés értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A vád törvényessége tekintetében az ítélőtábla osztotta a BH 2010. évi 289. számú eseti döntés indokolásában kifejtett álláspontot:

„A törvényes vád elengedhetetlen feltétele, hogy a terhelt személyét egyértelműen és beazonosítható módon jelölje meg.

Ezzel összefüggésben a cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vád a terhelt személyére, illetve cselekvőségére vonatkozóan hiánytalanul tartalmazza az adott bűncselekmény törvényi tényállásának legfontosabb elemeit, az elkövetési magatartást, az elkövetés helyét, idejét stb.

Ezek hiányában a vád nem alkalmas a terhelt bűnösségére történő anyagi jogi következtetések levonására."

Az elsőfokú bíróság felhívására az ügyész a vádban ismertetett történeti tényállást - a törvényszék által felhívott részekben - pontosította és kiegészítette, azonban ennek ellenére a vád két okból sem tekinthető törvényesnek.

1.)

Ahogy arra a Fővárosi Ítéltábla a 2012. december 11. napján kelt 2.Bf.151/2012/9. számú végzésének 12. oldal hatodik bekezdésében rámutatott, elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a németországi nyilvántartásokban a vádlott születési éveként 19... helyett 19.. került megjelölésre, illetve nevét ... írja, míg Magyarországon ...ként. Ottani nyilatkozata szerint német, magyarországi okmányai alapján orosz állampolgár.

Ezen túlmenően a megismételt eljárásban tartott másodfokú nyilvános ülésen megállapítást nyert, hogy a vádlott neve állandó tartózkodási kártyája, lakcímet igazoló hatósági igazolványa és magyar hatósági igazolványa szerint: ..., vezetői engedélyében ... került feltüntetésre, míg a vádiratban vádlott néven szerepel.

A születési idő valamennyi iraton és a vádiratban is ...

A születési hely azonban eltérő, az állandó tartózkodási kártyáján ..., míg a vezetői engedélyén ...

A vád törvényességének elengedhetetlen tartalmi eleme, hogy meghatározott személy ellen irányuljon, ugyanis a vád a bíróságot köti, csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről lehet dönten. A Be. 2. § (2) bekezdésének előírása a terhelt személyének egyértelmű - beazonosítható módon, vádiratban való - megnevezését, illetve feltüntetését várja el (1/2007. BK. vélemény A/I/2/a.) pont), azonban a személyazonosság tekintetében mutatkozó eltérések miatt e kritériumnak a benyújtott vád nem felel meg.

2.)

A vád tárgyává tett, a büntető törvénybe ütköző cselekmény pontos körülírásához hiánytalanul szerepelnie kell a vádban a terhelt cselekvőségére konkretizálva a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő tényeknek: az elkövetési magatartásnak, a cselekmény megvalósítása helyének és idejének (1/2007. BK. vélemény A/I/2/b.) pontja). A bíróság kötve van a vád tartalmához nemcsak a személy, hanem a tényállás tekintetében is. A vád tartalmát azok a tények alkotják, amelyeket az ügyész a vád előterjesztésekor, vagy módosításakor, mint megtörtént eseményt előad. A bíróság köteles a vádat kimeríteni, de a vádon túl nem terjeszkedhet (Be. 2. § (4) bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla a hatályon kívül helyező 2.Bf.151/2012/9. számú végzés 14. oldal utolsó bekezdésben, a 15. oldalon és a 16. oldal első és második bekezdésében részletesen megjelölte a vádirati tényállás hiányosságait:

I. A vád nem tisztázta, hogy a vádlott melyik társaság (Bt. vagy Kft.) vezető tisztviselőjeként vont el vámárut a vámenőrzés alól, illetve mely társaság

képviselőjeként tett lényeges körülmény tekintetében valótlan nyilatkozatot, amely a vámteher megállapítása, beszédese szempontjából jelentőséggel bírt.

II. A vád nem rögzíti, hogy a Kínából és a FÁK országaiból feladott, először offshore cégeknek címzett, majd később az offshore cég mint feladó és a címzett szerint átokmányolt áruk hogyan kerültek értékesítésre a ... Bt. részére. Erről szűkszavúan annyit ír, hogy a címzettként feltüntetett gazdasági társaság papíron értékesítette a ... Bt. részére.

III. A vádból nem derül ki, hogy a két magyar cég tevékenysége hogyan viszonyul egymáshoz, miért természetes, hogy a Bt. árukészletéből 1.107.324.506 Ft statisztikai értékű gumiabroncsot a Kft. értékesít Magyarországon. A vád 2. oldal 5. bekezdése a vádlott irányítása alatt álló cégekről ír, akik megbízásából a .. Zrt. indítványozta a vád szerinti eljárást. Ehelyütt sincs pontosítva a gazdasági társaság. Mivel elkülönülő gazdasági társaságok vagyonáról van szó, a két társaság közötti árumozgásnak jól dokumentálnak kell lennie, amennyiben az törvényes. A két társaságot csupán az azonos tevékenységi kör és a vezető tisztviselő személye köti össze.

Utalt arra, hogy amennyiben a vád nem kerül pontosításra, tényei nem kerülnek kigyűjtött, rendszerezett bizonyítékokkal alátámasztásra, pontosan megjelölésre, az elsőfokú bíróság nem lesz abban a helyzetben, hogy megalapozott tényállást állapítson meg.

A másodfokú bíróság előírta, hogy a vád kereteinek tisztázását követően a megismételt eljárásban milyen bizonyítást kell felvenni. Így különösen a szállítócégek felkutatását; a sofőrök, raktárosok, cégvezetőtárs, vámügyintéző és közvetlen munkatársak kihallgatását; jogsegély keretében a német hatóság megkeresését tanú 1. ismételt kihallgatása érdekében, illetve a N. Z-t és a D. S. megkeresését; a magyar Bt. német telephelye gazdasági tevékenységének feltárását; a társaságok (Bt.-Kft.) könyvelési iratanyagai felkutatását; a NAV megkeresését a körben, hogy a Bt. a vádbeli időszakban vallott-e közösségi értékesítést; ...vámszakértő véleményének kiegészítését; a teljes közigazgatási iratanyag és mellékletei, valamint a raktárnyilvántartások, leltárjegyzőkönyvek beszerzését; a vádlott által hivatkozott selejtezés és bűncselekmény következtében történt árukészlet csökkenés ellenőrzését.

A hatályon kívül helyező határozat is tartalmazza, hogy ezeket az ügyészi felügyelet álló nyomozás során kellett volna megtenni és a bizonyítás a nyomozati munka fogyatékoságai miatt meghaladja az átlagos kereteket.

A megismételt eljárásban ugyan az ügyész az elsőfokú bíróság felhívására, a tényállás fentebb I-II-III. pontokban megjelölt hiányosságait pótolta, azonban ez nem felel meg a törvényes vád „pontosan körülírt cselekmény” követelményének.

Vádat a nyomozó hatóság által lefolytatott bizonyítási eljárás során feltárt bizonyítékok alapján, azokat értékelve emelhet az ügyész.

A bíróságot a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott tényállás felderítési kötelezettség kizárólag a vádirati tényállás keretein belül terheli, a vádhoz kötöttség elvéből adódóan a bíróság köteles a vádat kimeríteni, de a vádon túl nem terjeszkedhet.

Jelen ügyben azonban vád kereteinek meghatározására a nagy terjedelmű bizonyítás lefolytatása után, annak eredményétől függően kerülhet sor, az ügyészség csak ekkor kerülhet abba a helyzetbe, hogy a rendelkezésre álló összes bizonyíték alapján állást foglaljon abban a kérdésben, hogy mit tesz vád tárgyává.

Lényegében a megismételt eljárásban a bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás függvényében tudná az ügyész meghatározni a vád kereteit, ez pedig ellenkezik a Be. 2. §-ban megfogalmazott törvényes vád és vádhoz kötöttség alapvető rendelkezéseivel.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vád - annak kiegészítése ellenére - nem törvényes, ezért a megismételt eljárásban a Be. 267. § (1) bekezdés j.) pont alapján az eljárás megszüntetésének van helye.

Szükséges kitérni az elsőfokú bíróság határozatának érdemi részére, az eljárásnak a vád törvényi kellékének hiánya miatt történt megszüntetésére.

A Be. 217. § (3) bekezdés i.) pontja szerint a vádirat tartalmazza a bizonyítási eszközök megjelölését, valamint azt, hogy mely tény bizonyítására szolgálnak. A vádirat e törvényi követelménynek megfelel, az elsőfokú bíróságnak az eljárást megszüntető végzés 3. oldal alulról második bekezdésében foglalt érvelésével a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A 4/2007. BK. vélemény kimondja, hogy a bizonyítási eszközök pusztá felsorolása a vádiratban csak akkor nem elégséges, ha az ügyész több bűncselekményt tesz vád tárgyává vagy az egyes részcselekmények (például folytatólágosság estén) elkülönülnek egymástól.

Jelen esetben bár az ügyész folytatólágosan elkövetett csempészet büntette miatt emelt vádat, azonban lényegében egy vádlott által elkövetett eseménysort tett vád tárgyává, mely több, azonos részcselekményből áll. A vádiratban pedig részletesen és tételesen felsorolta az annak bizonyítására szolgáló bizonyítási eszközöket, megjelölve, hogy a nyomozati iratban hol találhatók, ez alapján azok beazonosíthatók. A vádirat benyújtásakor az ügyészt nem terheli ezen túlmenően olyan kötelezettség, hogy konkrétan és valamennyi tényállási elemre kiterjedően részletezze, hogy az egyes tényeket - így például az elkövetési magatartást, helyet, időpontot, eredményt, célzatot, az elkövető tudattartamát, okozati összefüggést stb. - mely bizonyítékok alapján látja megállapíthatónak, hiszen ez a bizonyítási eljárás befejezését követően a perbeszéd részét képezi.

Erre tekintettel az eljárásnak - törvényes vád esetén - a vád törvényi kellékének hiánya miatt történt megszüntetésére nem lett volna lehetőség.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla a Be. 361. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 371. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság végzését - az indokolás megváltoztatásával, az eljárás törvényes vád hiányában történő megszüntetése mellett - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélőtábla végzése elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2013. év szeptember hó 12. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.	Dr. Sebe Mária s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 2013. május 30. napján kelt 25.B.186/2013/12. számú végzése a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.274/2013/7. számú végzésével **2013. év szeptember hó 12. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év szeptember hó 12. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző